

kui luuletaja hing ei jää ka sugugi passiivseks tema loomingus: S.-il on palju spontaanselt mõjuvaid lüürilisi luuletisi, eriti kogudes »Pierrot«, »Jäljed liival« ja »Viis meelt«. Võib kõnelda ainult teatavast intellektuaalsest värvingust S.-i luuletisis, nagu seda tuntakse vene luuletaja V. Brjussov'i loomingus. Luuletiskogud »Pierrot« ja »Jäljed liival« sisaldavad subjektiivseid elamusi, millede ilmestuseks võib pidada teatavat õilist nukrust ning millede sümboolset kuju võiks asendada Pierrot' kujuga. Neis kogudes on esikohal armastus, looduse-meeleolud ning endassesulutuse tusk. Kuigi arlekiinitseb vahel meel, pole see ometi määrav nendele luuletuskogudele. Kummatagi murravad neisse kogudesse sisse ühiskondlikud meeled. Luuletiskogus »Jäljed liival« on tüdimus isiklikest elamusist juba selgesti sõnastatav. »Maa- ja mereveersete rütmide« aineks on peamiselt eetiline inimene, uue inimese ja uue ühiskonna tulemise kuulutus. Viimases kogus »Viis meelt« taganeb autor inimesest kui ideekehastajast ja tahab kinkida inimesele jälle tagasi ta meelelised lõbud ning elurõõmu. Selles kogus kuulutab luuletaja lõppu mehaanilisele kultuurile (»Veduri enesetapp«); see luuletiskogu osutab ka luuletaja enda juures südame emantsipatsiooni aju vastu. Erilise nüansi S.-i luuletiskogudesse toob urbanism, mille toekamaid esindajaid on S. eesti luules. Suurte kirjanduslike voolude kajastusist S.-i luules võiks ära märkida esimestes kogudes vene sümbolistide ja viimseis — saksa ekspressionismi ning prantsuse moodsa luule mõjustusi. Mis puutub S.-i luuletiste instrumenteerimisse ning vormi, siis seisab see tema loomingus kõrgel astmel; tal on suured teened luuletajana eesti moodsa värsitehnika arendamise alal. Ühtlasi on S. parimaid luuletiste tõlkijaid, olles tõlkinud Blok'i (»Kaksteist«), Brjussov'i, Sternheim'i, Rilke, Dehmeli, Edschmid'i, Gide'i, Richepin'i, Baudelaire'i, Rimbaud', Verhaeren'i, Villon'i j. t. luuletisi. Oma novellikogudes pole S. suutnud tõusta sellise kõrguseni nagu luuletistes ega ole äratanud sellist tähelepanu. Oma novelles pole ta saavutanud ei meeletult tugevat kontsentratsiooni ega vallutanud lugejat tugeva faabulaga või leidliku kompositsiooniga. Küll leidub aga ta novelles kaunisti kirjeldatud maastikke, vaimukaid võrdlusi ja salvavat ühiskondlikku satiiri (kogu »Sillatalad«); ometi pole neist elementidest saanud tervikulisi, esmajärgulisi novelle. — Erilist tähelepanu pälvidavad seevastu S.-i kirjutised kirjanduslikest päevaküsimusist, esseed üksikuist oma- ja välismaa kirjanikest, kirjanduslikest nähetest ning kirjandusteoreetilistest seigust. Neist tuleb nimetada »Meie kir-

janduse teed« ja »Näokatted«. Eesti kirjandusliku publiku tutvustamises kaasaegse välismaa kirjandusega on S.-il suured teened.

Isikl. j. m. saadud andmed; J. Kärner, Eesti uuemad luuletajad (1925). H. V.

SEFFF, Karl August, graafik ja maalikunstnik, sünd. 12. III 1770 ukj. Kreypaus Merseburgi lähedal Saksamaal pastori pojana ja sai oma kunstilise hariduse Leipzigi ja Dresdeni akadeemias, olles viimases prof. A. Graffi ja L. Vogel'i õpilane. Sügisel 1803 sai ta oma õemehe, prof. E. C. F. Knorre' soovitusel Tartu ülikooli joonistamis- ja vasklõike-kunsti õpetajaks, nimetati a. 1818 erakorral. professoriks ja toimis tagajärjekalt sellena kuni oma surmani 2. I 1838 Tartus. — S. osutub väljapaistvaimaks meistriks graafiliste kunstide alal Baltimail ja omab eriliselt tähelepanuvaid teeneid just mainitud kunstide õpetajana, sest tema juures on neil aladel, osalt ka maalikunsti, saanud oma eel- või erihariduse mitmed hiljemini tuntud Balti kunstnikud (Fr. L. v. Maydell, W. Fr. Krüger, A. P. Clara, E. H. Schlichting, A. J. Klünder, A. Löwis of Menar, G. W. Reutern). S.-i isiklik toodang koostub enamikus peenelt läbitöötatud maastikest, portreist ja illustratsioonest vasklõikes ja akvatintas, mis tehnika-alasid ta valdas meisterlikult; ta on andnud ka teoseid litograafias, olles tõenäoliselt esimesi selle tehnika tarvituselevõtjaid Baltimail. Maalikunsti alal on ta loonud kümnekond hästi karakteriseeritud portreed pastellis ja mõned koloriidilt peened maastikud guašis ja akvarellis. S.-i teoseid leidub suuremal arvul Tallinna ja Tartu muuseumides ning Tartu ülikooli kogudes.

W. Neumann, K. A. S. (1895); *idem*, Lex.; Левіцкий I, 460-63. A. V.

SEPP, Hendrik, ajaloolane, sünd. 11. III 1888 Saarde klk. taluomaniku pojana, õppis aa. 1909—13 ajalugu Tartu ülikoolis, lõpetades selle *cand. hist.* astmega ja töötas a. 1914 lühikest aega »Tartu Päevalehe« toimetuses. Sügisest 1914 kuni 1917. a. lõpuni oli ta tegev õpetajana Nikolajevski gümnaasiumis Samara kub., aa. 1918—19 õpetajana Tallinnas, olles ühtlasi ajakirjandusbüroo »Esturi« teenistuses, ja oli 1919—21 Eesti ning Põhjamaade ajaloo alal stipendiaadiks Tartu ülikooli juures. 1919. a. peale on ta ülikoolis ülesandel loenguid pidanud kodumaa ajaloo- ja hiljemini ka kaubandusteaduse üliõpilastele. S. on avaldanud kirjutisi koguteostes (m. s. on tema koostatud ajalooline osa maakondi kirjeldava koguteose »Eesti« üksikuis andeis), ajalehis ja ajakirjus, eriti »Sõduris«, rea artikleid ka »Ajaloos. Ajakirjas«, näit. »Hermann Poorteni kirjad, kui huvitav lisaaine Narva piira-